

БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН ХУРАЛДААНЫ
ТОГТООЛ

2017 оны 08 сарын 15 өдөр

Дугаар 10

Улаанбаатар хот

Дүүргийн Засаг даргын 2016-2020 оны үйл
ажиллагааны хөтөлбөрийг батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.1д дэх заалт, 25 дугаар зүйлийн 25.2 дах хэсэг, 26 дугаар зүйлийн 26.9 дэх хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2, 15.4 дэх хэсгүүдийг тус тус үндэслэн дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 5 дугаар хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Дүүргийн Засаг даргын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал дах намын бүлгүүдийн санал, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Төлөөлөгчдийн саналыг нэмж тусган хавсралтаар баталсугай.

2. Дүүргийн Засаг даргын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг жил бүрийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, төсөв хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлж, биелэлтийг жил бүрийн 12 дугаар сард дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд тайлагнаж байхыг Засаг дарга /Т.Баясах/-д даалгасугай.

ДАРГА

Ш.ГАНЧИМЭГ

1130100016

**НИЙСЛЭЛИЙН БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
2016-2020 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨР**

НЭГ. ЭРҮҮЛ МЭНД

- 1.1 Иргэдийг өвчлөлтөөс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, хороодын өрхийн эмнэлгийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлнэ.**
 - 1.1.1 Өрхийн эмнэлгийн барилгын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, эмнэлгүүдийн анхан шатны үзлэг оношилгооны тоног төхөөрөмжийг сайжруулж, нэмэгдүүлнэ.
 - 1.1.2 Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг мэргэжил боловсролоо дээшлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, хүний нөөцийг чадваржуулна.
 - 1.1.3 "Цахим эрүүл мэнд" хөтөлбөрийн хүрээнд өвчний түүхийг цахим мэдээллийн системд бүртгэх, дүүргийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын мэдээллийн технологийг боловсронгуй болгож, чирэгдлийг бууруулна.
 - 1.1.4 Эрүүл мэндийн салбарын авлига, хээл хахуультай иргэдийн мэдээлэл хяналтын дор тууштай тэмцэнэ.
 - 1.1.5 Дүүргийн хүн амын дунд өргөн тархацтай байгаа өвчин эмгэгийн үүсэх шалтгаан нөхцөлд тандалт судалгаа хийж, нөлөөлж буй сөрөг үр дагаврыг багасгахад анхаарч ажиллана.
 - 1.1.6 Сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдүүдэд амны хөндийн эрүүл мэндийн боловсрол олгох, эрүүлжүүлэх арга хэмжээг үе шаттай зохион байгуулна.
 - 1.1.7 Ахмад настны асаргаа үйлчилгээ, сэргээн засах болон сувилахуйн үйлчилгээг нэмэгдүүлэхэд анхаарч ажиллана.
 - 1.2 Нийтийн биеийн тамир, спорт.**
 - 1.2.1 Дүүрэгт баригдаж буй спортын цогцолбор болон биеийн тамир спортын талбай барих ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлж ашиглалтад оруулна.
 - 1.2.2 Дүүргийн Засаг даргын дэргэдэх өсвөрийн шигшээ багийн үйл ажиллагааг өргөжүүлж, дэмжлэг үзүүлнэ.
 - 1.2.3 Өсвөр үе, хүүхэд, залуучуудын бие бялдрыг чийрэгжүүлэх, авьяас, ур чадварыг хөгжүүлэх үйл ажиллагааг багийн спортоор дамжуулан хэрэгжүүлэх ажлыг эрчимжүүлж, үндэсний болон өвөл, зуны спортын төрлөөр уралдаан тэмцээн жил бүр зохион байгуулна.
- Хүрэх үр дүн:**
Эрүүл мэндийн талаар төрөөс баримтлах бодлогыг нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд хэрэгжүүлж иргэдийн өвчлөлтөөс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, хүн амын бие бялдрыг хөгжүүлэх, эрүүл мэндийг хамгаалахад дэмжлэг үзүүлж нийтийн биеийн тамир спортын хүртээмж нэмэгдэнэ.

ХОЁР. БОЛОВСРОЛ

- 2.1 Цэцэрлэг, сургуулийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр улсын төсөв, гадаадын болон хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих замаар ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн тоог нэмэгдүүлнэ.**
 - 2.1.1 Улсын төсөв, төрийн өмчийн концесс, гадаадын болон хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих замаар дүүрэгт сургуулийн барилга шинээр барих,

сургуулийн өргөтгөл барих ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулж, сургуулиудыг хоёр ээлжид бүрэн шилжүүлнэ.

2.1.2 Цэцэрлэгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр “Хүүхэд бүр цэцэрлэгт” хөтөлбөрийн хүрээнд дүүргийн цэцэрлэггүй хороодод цэцэрлэг барих, төрийн өмчийн цэцэрлэгийг түшиглэн гэр цэцэрлэг байгуулах ажлыг зохион байгуулж, хүүхдийг хөгжүүлэх зардлыг нэмэгдүүлнэ.

2.2 Хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлнэ.

2.2.1 “Эко сургууль”, “Ногоон цэцэрлэг” аян хэрэгжүүлж, сургууль, цэцэрлэг бүрд хүүхдэд ээлтэй, эрүүл, аюулгүй орчин бий болгон, сургалтын орчны шинэчлэл хийнэ.

2.2.2 Сургуулийн бүсэд аюулгүй байдлыг бүрэн хангасан стандарт нэвтрүүлж, цэцэрлэг, сургуулийн орчныг гэрэлтүүлэг, гарц, гэрлэн дохио, камер, автомашины хурд сааруулагчтай болгох ажлыг зохион байгуулна.

2.2.3 Хүүхдийн насны онцлогт тохирсон хөгжлийн хөтөлбөрийг үндэсний өв уламжлал, ёс заншилтай хослуулан хэрэгжүүлж, эрүүл чийрэг бие бялдартай, боловсролтой, амьдрах ухаантай, эх оронч, нийслэлийн бүтээлч иргэнийг төлөвшүүлнэ.

2.2.4 Хүүхдийн авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх зорилгоор дугуйлан секцийн үйл ажиллагааг дэмжин ажиллана.

2.2.5 Хүүхдийг осол гэмтэл, мансуурал, донтолт, болзошгүй эрсдэл, цахим орчны сөрөг нөлөөнөөс хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх чадавхыг бэхжүүлж, эрсдэлд өртсөн хүүхдэд үзүүлэх нөхөн сэргээх үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулна.

2.2.6 Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний мэдээлэл хяналтын тогтолцоог бэхжүүлж, хариу үйлчилгээний чанарыг сайжруулах замаар хараа хяналтгүй, хөдөлмөр эрхэлдэг, хүчирхийлэлд өртсөн, эрх нь зөрчигдсэн хүүхдийн тоог бууруулна.

2.2.7 Хараа хяналтгүй, эрсдэлд өртсөн хүүхдийг шуурхай хамгаалан, үйлчилгээ үзүүлэх нэгжийг бий болгоно. Хүүхдийн асрамж, халамжийн төвүүдэд гэр бүлийн хувилбарт үйлчилгээг нэвтрүүлж, хүүхдийг гэр бүлд нь эргэн нэгтгэнэ.

2.3 Сургалтын чанарыг сайжруулна.

2.3.1 Боловсролын чанарын шинэчлэлийн хүрээнд сургуулийн өмнөх боловсрол, бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын цөм хөтөлбөрийг бүрэн хэрэгжүүлнэ.

2.3.2 Сургалтын хөтөлбөрт түүх, хэл соёл, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, үндэсний ухамсар, эх оронч сэтгэлгээг суулгахад чиглэгдсэн агуулгыг тусган хэрэгжүүлнэ.

2.3.3 “Хүн болох багаасаа” аян өрнүүлж, хүүхдийг амьдрах ухаан, бие даах чадвар, харилцааны зөв дадал хэвшилд сургаж, үндэсний бахархал, глобал сэтгэлгээтэй иргэн болгон төлөвшүүлнэ.

2.4 Багшийн мэргэжлийг дээшлүүлж, сургалтын орчныг сайжруулна.

2.4.1 Сургууль, цэцэрлэгийг чадварлаг боловсон хүчин, сургалтын орчинтой болгох "Нийслэлийн боловсрол-2024" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ. Олон улсын хөтөлбөрт сургуулийн тоог нэмэгдүүлнэ.

2.4.2 Багшийн мэргэжил, ур чадварыг хөгжүүлэх зорилгоор өндөр хөгжилтэй болон хөгжиж буй орнуудад дүүргийн багш нарыг урт болон богино хугацааны сургалтад хамруулна. Олон улсын, улсын болон нийслэлийн шилдэг мэргэжилтний багийг урилгаар ажиллуулж, багш нарыг мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад хамруулна.

2.5 Иргэний боловсрол олгох албан бус сургалтын үйл ажиллагааг дэмжин ажиллана.

2.5.1 Дүүргийн ерөнхий боловсролын сургуулиудад сурагчдыг ажил мэргэжлээ зөв сонгоход туслах зөвлөн туслах үйлчилгээ нэвтрүүлнэ.

2.5.2 Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллагын үйл ажиллагааг хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлттэй уялдуулж, төгсөгчдийг ажлын байраар хангах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

2.5.3 "Насан туршийн боловсролын төв"-өөр олгох сургалтын хүртээмжийг сайжруулж, дүүргийн хэмжээнд сургууль завсардалтыг бууруулна.

2.5.4 "Хүмүүнлэгийн боловсрол" олгох үйл ажиллагааг дэмжин ажиллана.

2.6 Соёлын хүртээмжийг нэмэгдүүлж, "Хотын соёл"-ыг төлөвшүүлнэ.

2.6.1 Бүх шатны боловсрол, соёлын байгууллагууд болон олон нийтийн сүлжээг ашиглан соёлын боловсрол олгох "Хотын соёл" олон нийтийн аян өрнүүлнэ.

2.6.2 "Соёлын өвд ээлтэй Улаанбаатар" аян хэрэгжүүлж, түүхэн хөшөө, дурсгалт талбайг сэргээн засварлаж, соёлын аялал жуулчлалын эргэлтэд оруулна.

2.7 Гэр бүлийн үнэт зүйлийг бэхжүүлж, тогтвортой гэр бүлийг дэмжинэ.

2.7.1 Дүүрэгт "Гэр бүлийн өдөр"-ийг тэмдэглэхийг хэвшүүлж, гэр бүлийн халуун дулаан уур амьсгалыг бий болгож, тогтвортой харилцааг төлөвшүүлнэ.

2.7.2 Гэр бүлд зөвлөгөө өгөх, эвлэрүүлэн зуучлах үйлчилгээ, гэр бүлийн боловсрол олгох, зан үйл засах, эерэг харилцаа, хүмүүжлийн эерэг арга эзэмшүүлэх сургалтын тогтолцоог төр, хувийн хэвшлийн оролцоотой бүрдүүлнэ.

Хүрэх үд дүн:

Сургууль, цэцэрлэгийн хүртээмж сайжирч, сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдалтын хувь нэмэгдэж, багшийн ажиллах орчин сайжирч, хүүхдэд ээлтэй эрүүл орчин бүрдэнэ. Хүүхэд гэр бүлдээ амар тайван амьдарч авьяас чадвараа хөгжүүлэх боломжийг хангаж, гэр бүлийн үнэ цэнэ, тогтвортой байдал дээшилнэ.

ГУРАВ. ЭРҮҮЛ АЮУЛГҮЙ ОРЧИН

3.1 Хөрсний бохирдлыг бууруулж, ногоон хөгжлийг дэмжин иргэдийн ая тухтай амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ .

- 3.1.1 Хотын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор гудамж талбайг зүлэгжүүлж, бичил цэцэрлэг байгуулж, нэг хүнд ногдох ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.
- 3.1.2 Харшлын өвчин үүсгэгч ургамлыг устгах, тоосонцрын дэгдэлтийг бууруулах арга хэмжээ авна.
- 3.1.3 Эзэнгүй нохой, муурын тоог зохистой түвшинд байлгах энэрэнгүй арга хэрэгслийг нэвтрүүлнэ.
- 3.1.4 Мод тарьсан, ногоон байгууламж бий болгосон иргэд, байгууллагыг урамшуулах тогтолцоог оновчтой зохион байгуулна.
- 3.1.5 Байгаль орчин, эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөтэй үйлдвэрлэл, үйлчилгээ болон байгалийн нөөцийн хууль бус ашиглалтад тавих хяналтыг сайжруулна.

3.2 Хог цэвэрлэгээ, тээвэрлэлт.

- 3.2.1 Дүүргийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд хог тээвэрлэлт, цэвэрлэгээг тогтол хийж гүйцэтгэн, тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлж үйлчлэгч нарын хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг ханган ажиллана.
- 3.2.2 Орчны бохирдол, гуу жалга, далан суваг, үүсмэл болон хур хогийн цэвэрлэгээг сайжруулж, хогийн цэг үүсэх нөхцөлийг арилгана.
- 3.2.3 Гэр хорооллын хүн амын суурьшлын бүсэд төвлөрлийн зэргийг тодорхойлж, хэрэгцээт газарт ус түгээх худгийн тоог нэмэгдүүлнэ.
- 3.2.4 Улаанбаатар хотын хөрсний ус зайлуулах байгууламж, борооны ус зайлуулах шугам сүлжээг өргөтгөн шинэчилж, Ганц худгийн үерийн хамгаалалтын барилга байгууламж шинээр барина.

Хүрэх үр дүн:

Дүүргийн нутаг дэвсгэрт хөрсний бохирдол буурч, ногоон байгууламж нэмэгдэн иргэдийн ая тухтай амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

ДӨРӨВ. НЭЭЛТТЭЙ ДҮҮРЭГ

4.1 Хороод иргэддээ нээлттэй иргэдийн оролцоотой асуудлаа шийддэг, дүүргийн үйл ажиллагаа ил тод, төрийн албан хаагчийн мэдлэг, ур чадварын нэмэгдүүлэх, хариуцлагыг дээшлүүлэх замаар төрийн үйлчилгээг иргэдэд цогц хүртээмжтэй хүргэнэ.

- 4.1.1 Дүүргийн удирдлагын зүгээс гарсан шийдвэрийн ил тод нээлттэй мэдээллэж иргэдийг тухай бүрд нь танилцах боломжоор ханган ажиллана.
- 4.1.2 Төрийн албан хаагчдын үйл ажиллагааны үр дүнг “Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт” /KPI/-ээр үнэлж, хүний нөөцийн бүртгэл, хяналт, удирдлагын нэгдсэн сан бий болгоно.

- 4.1.3 Нутгийн захиргааны байгууллагуудын удирдах албан тушаалтнуудын иргэдтэй хийх уулзалтыг тогтмолжуулж, үр дүнг тооцох, хяналт тавих тогтолцоог бий болгож, нээлттэй засаглалын бодлогыг хэрэгжүүлнэ.
- 4.1.4 Төрийн захиргааны албаны бүх шатны албан хаагчид, өөрийн хариуцсан албан үүргийн хүрээнд иргэдэд төр, засгийн бодлого, шийдвэр, хууль тогтоомжийг тайлбарлан таниулах, нийтэд сурталчлах, мэдүүлэх замаар хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллана.
- 4.1.5 Авлигын эсрэг эрс тууштай тэмцэж төрийн албаны хүнд суртал авлига хээл хахуулийг нийгмийн бүх салбарт таслан зогсооно.
- 4.1.6 “Төрийн албан хаагчдыг сургах, мэргэшүүлэх, хөгжүүлэх, нийгмийн баталгааг нь хангах хөтөлбөр” боловсруулж, хэрэгжүүлнэ.
- 4.1.7 Дүүргийн төр захиргааны ордны номын сангийн фондыг өсгөн, иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээний хүрээг нэмэгдүүлнэ.
- 4.1.8 Төрийн үйлчилгээг цахимжуулахад шаардлагатай баримт материалыг тоон хэлбэрт шилжүүлэн салбар бүрийн цахим мэдээллийн нэгдсэн сан /цахим архив/-г үүсгэнэ.
- 4.1.9 Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн програм хангамжийг хөгжүүлж, цахим мэдээллийн нэгдсэн сантай холбож, үйлчилгээнд нэвтрүүлнэ.
- 4.1.10 Төрийн үйлчилгээнд тоон гарын үсгийг үе шаттай нэвтрүүлж, цахим хэлбэрт шилжүүлэх замаар төрийн үйлчилгээг ил тод, шуурхай, хүртээмжтэй, цаасгүй, хүнд сурталгүй цахим засгийг бодитой хэрэгжүүлнэ.
- 4.1.11 "Хүн амын ахуйн үйлчилгээ-2020" нийслэлийн дэд хөтөлбөрийг дүүргийн хэмжээнд хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.

4.2 Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр.

- 4.2.1 Дүүргийн хэмжээнд “Архидан согтуурахтай тэмцэх” ажлыг сайжруулж, согтууруулах ундаа худалдаалан борлуулдаг, түүгээр үйлчилдэг газруудыг түвшин тогтоох тогтмол хамруулж хуулийн хэрэгжилтийг хангуулан ажиллана.
- 4.2.2 Хүнсний аюулгүй байдлын талаарх иргэдийн боловсрол, мэдлэг, мэдээллийг дээшлүүлэх сургалт сурталчилгаа зохион байгуулна.
- 4.2.3 Дүүргээс олгодог тусгай эрх, зөвшөөрөл авахад тавигдах шаардлага, шалгуурыг хялбаршуулна.
- 4.2.4 Дүүргийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа түргэн үйлчилгээний цэгүүдийг олон улсын жишигт нийцүүлэн, эрүүл ахуй, аюулгүй байдлын шаардлага хангуулна.

Хүрэх үр дүн:

Төрийн захиргааны байгууллагын ажлын уялдаа холбоо сайжран төрийн албан хаагчдын ур чадвар нэмэгдэж, байгууллагын дотоод хяналт сайжирч иргэдэд төрийн үйлчилгээ үзүүлэхэд чирэгдэлгүй болно.

ТАВ. ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖИЛ

5.1 Хөдөлмөрийн насны хүн амын хөдөлмөрийн зах зээл дэх тэгш оролцоог хангаж, зохистой хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.

- 5.1.1 Хөдөлмөрийн зах зээлийн судалгаанд үндэслэн мэргэжилтэй ажиллах хүчин бэлтгэх тогтолцоог бэхжүүлж, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцсэн ажиллах хүчин бэлтгэнэ.\
- 5.1.2 Оюутан, залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих төсөл хэрэгжүүлэн, түр болон байнгын ажлын байраар хангана.
- 5.1.3 “АЖИЛ ХАЙГЧ-ДҮҮРЭГ-АЖИЛ ОЛГОГЧ” гурван талт хамтын ажиллагааг хөгжүүлж, хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.
- 5.1.4 Аж ахуй эрхлэх санал санаачилгыг дэмжин, сургалт, төсөл хөтөлбөрт хамруулан, өрхийн орлогыг нэмэгдүүлэх бодлого баримтлан ажиллана.
- 5.1.5 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжин нийтийг хамарсан үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцуулах, тэдний авьяас, хөдөлмөр бүтээлийг үнэлж дэмжинэ.
- 5.1.6 Шинэ ажлын байр бий болгосон, ажлын байр нэмэгдүүлсэн ажил олгогчдыг дэмжих урамшууллын систем бий болгоно.
- 5.1.7 Жижиг, дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн зах зээлийг өргөтгөх, өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэх, борлуулалтыг нэмэгдүүлэх зорилгоор гадаад, дотоодод үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулж оролцоно.
- 5.1.8 Тогтвортой үйл ажиллагаа эрхэлж, байнгын ажлын байр шинээр бий болгосон жижиг, дунд бизнес эрхлэгчийг дэмжинэ.

5.2 Нийгмийн халамж үйлчилгээний чиглэлээр.

- 5.2.1 Нийгмийн халамж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлнэ.
- 5.2.2 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нийгмийн амьдралд оролцох боломжийг бүрдүүлэхэд барилга байгууламж, зам талбайн орчинд хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн дэд бүтцийн стандартыг хангуулна.
- 5.2.3 Дүүргийн Засаг даргын дэргэд “Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн зөвлөл” ажиллуулна.

5.3 Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын эдийн засгийн үр ашгийг нэмэгдүүлнэ.

- 5.3.1 Төмс, хүнсний ногоо тариалах, жимс, жимсгэнэ ургуулах чиглэлээр аж ахуй эрхэлдэг иргэн, аж ахуйн нэгжийн бүтээгдэхүүний борлуулалтыг дэмжих, иргэдэд эрүүл, баталгаатай хүнсний бүтээгдэхүүн нийлүүлэх, худалдан борлуулах сүлжээг боловсронгуй болгоно.
- 5.3.2 Эрчимжсэн мал аж ахуй болон хүлэмжийн аж ахуй, фермерийн аж ахуй эрхлэх санал санаачилгыг дэмжинэ.

5.4 Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх чиглэлээр.

- 5.4.1 Аялал жуулчлалыг нэмэгдүүлэх зорилгоор дүүрэгт хотод соёл урлаг, спорт, олон нийтийн арга хэмжээг тогтмол зохион байгуулна.

5.5 Иргэдийн газар өмчлөлийг бүрэн шийдэж, өмчилсөн газраа барьцаалан санхүүгийн эх үүсвэртэй болох боломжийг бүрдүүлнэ.

5.5.1 Газрын тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг дүүргийн нутаг дэвсгэрт зохион байгуулж газар эзэмшигч, ашиглагчийн гэрээний биелэлтэд хяналт тавьж, иргэнд үзүүлэх үйлчилгээг чанартай шуурхай болгож, газрын маргааныг бууруулна.

5.6 Дүүргийн санхүүгийн эх үүсвэрийг иргэдийн оролцоотой төлөвлөж, иргэдэд нээлттэй болгоно.

5.6.1 Улсын болон нийслэл, орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэх ажлыг тухайн нутаг дэвсгэрт оршин суугаа иргэдийн санал хүсэлтийг харгалзан шийдвэрлэнэ.

5.6.2 Дүүрэг, хороодод Орон нутгийн сангаар дамжуулан хэрэгжих аливаа төсөл, хөтөлбөр, бүтээн байгуулалтын санхүүжилт, аж ахуйн нэгж, байгууллагууд цахим тайлангийн бүртгэл, нэгтгэлийг хуульд заасан хугацаанд тогтмол гаргах, төсвийн зарцуулалт, ажил үйлчилгээг иргэдийн идэвхтэй оролцоо, санал хүсэлтийг тусгаж тэдний хяналтын дор шийдвэрлэнэ.

5.7 Тохилго орон сууц, иргэдийн ая тухтай амьдрах нөхцөлийг хангах чиглэлээр.

5.7.1 Ашиглалтын шаардлага хангахгүй байгаа нийтийн зориулалтай орон сууцыг иргэдийнх нь оролцоотойгоор дахин төлөвлөлт хийж барилгажуулах ажлыг дээд шатны байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлнэ.

5.7.2 Гэр хорооллыг шинэ үзэл баримтлалын дагуу хөгжүүлж, иргэдэд боломжийн өртөгтэй орон сууцтай болох дахин төлөвлөлтийн системийг дэмжин ажиллана.

5.7.3 Угсармал орон сууцны дулаан алдагдлыг бууруулах төсөл хэрэгжүүлнэ.

5.7.4 Амгалан дулааны станцын үр ашгийг дээшлүүлэх, дулааны төв шугамтай холбох замаар хотын зүүн хэсгийн дулаан хангамжийг сайжруулна.

5.7.5 Гэрэл цахилгаангүй болон хүчдэлийн уналттай өрхийг цахилгаан эрчим хүчээр үе шаттай хангана.

5.7.6 Гэр болон Орон сууцны хороолол доторх явган замд гэрэлтүүлэг хийх ажлыг эрчимжүүлж, сайжруулна.

5.7.7 Дүүргийн гэр хороолол болон орон сууцны хороолол доторх нийтийн эзэмшлийн гудамж, талбай, замыг засаж сайжруулах ажлыг эрчимжүүлнэ.

5.7.8 Авто зогсоолын хүрэлцээ муутай орон сууцны хорооллын дунд тохижилт бүхий газар доорх авто зогсоолын төслийг хэрэгжүүлнэ.

Хүрэх үр дүн: Хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлснээр ажилгүй иргэдийн тоо буурч өрх бүр орлогын тогтвортой эх үүсвэртэй болж, зорилтод бүлгийн иргэд нийгмийн суурь үйлчилгээнд бүрэн хамрагдаж, төрийн байгууллагын үйл ажиллагаа ил тод нээлттэй, хариуцлагатай болж иргэдийн оролцоо нэмэгдэнэ.